

Hvornår og hvordan skiller man sig af med en frivillig

(Vedtaget af HB den 15.11.2003)

Det er i ”fredstid”, man bør overveje, hvilke situationer der kan give anledning til at bede en frivillig stoppe. Det er altid sværere, når man samtidig har en aktuel sag kørende. Derfor udarbejder Dansk Epilepsiforening disse korte retningslinjer, der er tænkt som en hjælp til at forebygge meget ulykkelige situationer, hvis foreningen af en eller anden grund må se sig nødsaget til at slutte samarbejdet med en frivillig.

Det frivillige arbejde foregår inden for foreningens formålsparagraf, men derudover stiller foreningen krav vedrørende tavshedspligt og om, at den frivillige ikke overskrider sin kompetence. Det er der gjort opmærksom på, før foreningen har indgået aftale med informatører samt støtte- og kontaktpersoner. Men det skal også stå i dette papir.

Hvilke situationer kan give anledning til at stoppe samarbejdet med en frivillig?

Vi kan ikke opregne alle tænkte situationer, men det kan fx være, at den frivillige stiller Dansk Epilepsiforening i miskredit eller overtræder foreningens vedtægter. Det kan være, den frivillige taler negativt om eller er illoyal over for landsforeningen eller en kredsforening. Taler negativt om andre frivillige eller ikke overholder sin tavshedspligt. Eller hvis vedkommende stiller op uforberedt, eller der kommer gentagne klager. Det kan jo være, den frivillige går ud over sine beføjelser eller ikke er kvalificeret til den opgave, han eller hun har påtaget sig, så det alene af den grund er nødvendigt at indstille samarbejdet.

Den vanskelige samtale

Den pågældende får et pænt brev med begrundelse og tilbud om en samtale personligt eller i telefonen.

Den, som ikke selv har overvejet at afvikle sin indsats, har måske heller ikke fornemmet situationen. Derfor kan vedkommende have brug for en fortrolig snak, hvor der er lejlighed til at lytte, stille spørgsmål og overveje situationen. Målet med samtalen er ikke at overbevise den frivillige om det rigtige i beslutningen, men at give plads til spørgsmål og reaktioner. Det er vigtigt at prøve at skille problemet fra personen, selv om det ikke altid er nemt. Den frivillige har investeret følelser og identitet i det frivillige arbejde, og det er måske blevet en væsentlig og tidskrævende del af den frivilliges hverdag. Derfor er det også naturligt, hvis den pågældende bliver vred, skuffet, forurettet, eller at den frivillige stiller sig uforstående over for problemerne.

Den, der påtager sig samtalen, må være forberedt på følelsesmæssige reaktioner og acceptere, at det ikke er sikkert, at man kan skilles i forståelse.

Hvem træffer beslutningen

Vi har i et spørgeskema til frivillige informatører samt støtte- og kontaktpersoner spurgt, hvordan de selv ville ønske, problemet blev løst. Nogle ønsker et brev med efterfølgende mulighed for at stille spørgsmål, andre ønsker en samtale. Nogle mener, beslutningen skal træffes af den ansvarlige for ordningen, af direktøren eller af et udvalg under hovedbestyrelsen.

Dansk Epilepsiforening lægger kompetencen hos landsformanden, der forinden skal konferere med formanden for Kursus- og uddannelsesudvalget for så vidt angår støtte- og kontaktpersoner samt

informatører. Der kan ikke klages over afgørelsen, men der er ikke noget i vejen for, at en person, der er blevet udelukket til en bestemt opgave, på et senere tidspunkt kan godkendes til en anden.

Disse regler vedrører ikke afskedigelse af en frivillig, der bistår en kreds. Her ligger kompetencen hos kredsformanden.

Tavshedspligt og orientering i foreningen

Der kan være risiko for rygtedannelse i en organisation, når man beder en frivillig stoppe. Det er derfor vigtigt, at de overvejelser, der ligger til grund for fyringen, holdes inden for en snæver kreds, som naturligvis har tavshedspligt om forholdene.

For at beskytte den frivillige, der er blevet fyret, kan man aftale med pågældende, hvilken årsag man skal give til, at vedkommende holder op. Orienteringen i organisationen bør foretages så hurtigt som muligt, så man undgår rygtedannelse og nervøsitet blandt øvrige frivillige.